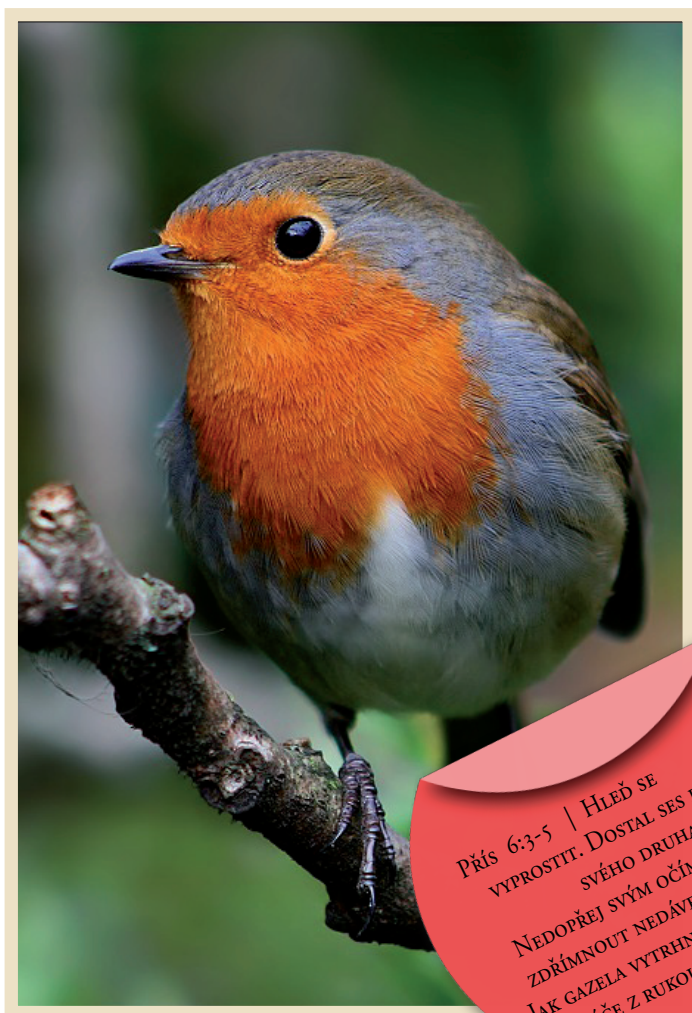

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

Příš 6:3-5 | HLEŽ SE
VYPROSTIT. DOSTAL SES DO RUKOU
SVĚHO DRUHA...
NEDOPŘEJ SVÝM OČÍM SPÁNKU, ANI
ZDRÍMNOUT NEDÁVEJ SVÝM VÍČKŮM.
JAK GAZELA VYTRHNI SE Z RUKOU, JAKO
PTÁČE Z RUKOU ČIHAŘOVÝCH. ...

Současnost opět otevřela, (pokolikáté už od roku 1918?), otázku odluky státu a církvi. Myšlenka je odluka ve smyslu finančního vypořádání se státu vůči církvím a náboženským společností a následného ukončení závazku hradit platy duchovních z prostředků státního rozpočtu. O jinou, nežli finanční odluku nejde, nenapadá mě oblast, ve které by stát byl jakýmkoliv způsobem svázán s církvemi či dalšími náboženskými společnostmi. Jejich život nedozoruje, do jejich rozhodování nevstupuje, církve ve své většině jsou na státu nezávislé s výjimkou jediné věci - platů svých pracovníků vykonávajících duchovní funkce v tom kterém společenství. Na adresu mnohých kritiků tohoto stavu je nutné znovu opakovat, že to není volba, pro kterou se církve někdy rozhodly, nýbrž diktát, který jim uložil Československý stát po roce 1948, kdy na sebe ze svého rozhodnutí vzal závazek platit mzdy duchovních a zaměstnanců církvi. Nebylo to z jiného důvodu, nežli aby se naplnilo příslovec: „Koho chleba jíš, toho píseň zpívej,“ a aby stát, který se stal napříště chlebovárcem, každého kněze zavázal potupnou přísahou kromě jeho duchovenské služby „sloužit věrně socialistickému zřízení“ a běda tomu knězi, který věrně socialismu nesloužil - zpravidla přišel o státní souhlas. Ruku v ruce se závazkem státu platit duchovní šlo zabavení majetku církvi, který bezprostředně nesloužil kulturním a duchovním

potřebám, tj. půda, lesy, rybníky, parcely, budovy a další a další majetek v řádu desítek miliard. Stát de facto i de jure začal duchovní platit z majetku, který byl církvím ukraden. Paradox toho je přirovnatelný k situaci, ve které jste zlodějem okradeni a tento se následně zaváže vyplácet vám z vašeho ukradeného majetku rentu, která i doživotně vyplácená bude jenom zlomkem hodnoty dříve zcizené. V totalitním režimu byl tento paradox ještě umocněn nucenou loajalitou vůči „zloději“. Kdybyste protestovali, přijdete o rentu.

Další tábor kritiků mocně pozvedá hlas s poukazem na to, že církve se mají obejít bez polností, honiteb a hvozdů, jejich úkol je přeci jinde, nežli ve správě majetku. Zvláště zní ta výtka od těch, kteří o církve zájem neprojeví, ale úkolovat je se nezdráhají. Od středověku, a možná ještě dříve platilo, že provoz a údržba kostela, kromě darů věřících, byla hrazena z výnosů jakými byly například řečené lesy, rybníky a mnohá další „obročí.“ Československá církev v době svého vzniku zvolila jiný model ekonomického zajištění svých sborů. Byla jí převážná snaha o maximální ekonomickou výtěžnost z nově stavěných církevních budov. Našel jsem na faře tabulky přes osmdesát let staré, které udávaly, jaká je hodnota toho kterého čtverečného metru v novostavbě Husova sboru. Kostel a jeho sborová budova byl postaven tak, aby sám na svůj provoz a údržbu vydělal. V takové situaci by pak následné dary od věřících mohly být použity i na mzdu těch, kteří pro církev pracují.

David Frýdl

NEDĚLE V ČERVNU

Oslavení (Nanebevstoupení) Páně 2. června
Aleluja. Bůh vystoupil vzhůru za hlaholu, Hospodin za zvuku polnic. Panovník je mezi nimi, ze Sínaje táhne do svatyně. Vystoupil jsi na výšinu, ty, kdo byli v zajetí, jsi vyvedl. Aleluja. (Žalm 47,6 / 68,18–19)

První čtení z Písma: Skutky 1,11
 Druhé čtení z Písma: Efezským 1,15–23
 Evangelium: Lukáš 24,44–53

VI. neděle po velikonocích (exaudi) 5. června
Hospodine, slyš můj hlas, když volám. Mé srdce si opakuje tvoji výzvu: Hleďte mou tvář. Hospodine, tvář tvou hledám. Svoji tvář přede mnou neukrývej. Aleluja. (Žalm 27,7.8.9)

První čtení z Písma: Skutky 1,6–14
 Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 4,12–14; 5,6–11
 Evangelium: Jan 17,1–11

Hod Boží svatodušní 12. června
 Lidově: Letnice či padesátice (Pentekoste)
Aleluja. Apoštolové mluvili v jiných jazycích o velikých skutcích Božích. Přijď, Duchu svatý, naplň srdce svých věrných a zapal v nich oheň své lásky. Aleluja. (Sk 2,4.11)

První čtení z Písma: Skutky 2,1–21
 Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 12,3b–13
 Evangelium: Jan 20,19–23

Patriarchy Karla Farského 12. června
Ústa spravedlivého pronášejí moudrost, jeho jazyk vyhláší právo. Má v svém srdci Boží zákon, jeho kroky nezakolísají. (Žalm 37,30–31)

První čtení z Písma: Skutky 20,17–35
 Druhé čtení z Písma: Efezským 3,14–21
 Evangelium: Matouš 24,42–47

I. neděle po svatém Duchu – (Nejsvětější Trojice) 19. června

Požehnaný jsi, Hospodine, který trůníš nad cheruby a sblížíš na propasti. Požehnaný jsi, Hospodine, na nebeské klenbě, velebený a oslavený navěky! (Daniel 3,54.56)

První čtení z Písma: Izajáš 40,12–17.27–31

Druhé čtení z Písma: 2. Korintským 13,11–13
 Evangelium: Matouš 28,16–20

Těla a krve Páně (Corpus Christi) 23. června
 Lidově: Boží tělo

Oči všech s nadějí vzhlížejí k tobě a ty jim v pravý čas dáváš pokrm, otvíráš svou ruku a ve své přízni sytíš všechno, co žije. (Žalm 145,15–16)

První čtení z Písma: Genesis 14,18–20
 Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 11,23–26
 Evangelium: Jan 6,51–58

Narození Jana Křtitele 24. června

Dříve než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě, dříve než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě. Hospodin vztáhl svou ruku, dotkl se mých úst a promluvil ke mně. (Jeremjáš 1,5.9)

První čtení z Písma: Izajáš 49,2
 Druhé čtení z Písma: Skutky 13,14b–26
 Evangelium: Lukáš 1,57–66.80

II. neděle po svatém Duchu 26. června

Pojďte, synové, poslyšte mě, vyučím vás Hospodinně bázni. Kdo na něho budou hledět, rozzáří se, rdít se nemusejí. (Žalm 34,12.6)

První čtení z Písma: Jeremjáš 28,5–9
 Druhé čtení z Písma: Římanům 6,12–23
 Evangelium: Matouš 10,40–42

Apoštolů Petra a Pavla 29. června 2011

Namísto otců budeš mít syny, učiníš je velmoži po celé zemi. Tvé jméno budou připomínat po všechna pokolení; proto ti národy budou vzdávat chválu navěky a navždy. (Žalm 45,17–18)

První čtení z Písma: Skutky 12,11
 Druhé čtení z Písma: 2. Timoteovi 4,6–8.17–18
 Evangelium: Matouš 16,13–19

Skutky 7,55–60

1. Petrův 2,1–10

Evangelium: Jan 14,1–14

CESTA, PRAVDA...

Díky Bohu za Tomáše, který má dnes přízvisko „nevěřící.“ Myslím, že mu křivdíme. Tomáš nepostrádal víru, ale byl přemýšlivý a chtěl všechno do hloubky pochopit. Když Ježíš říká: „Odcházím, ale i vy půjdete za mnou, cestu znáte,“ všichni možná důležitě kývali hlavou, ale Tomáš jediný se nestydl vyslovit otázku, kterou si museli pokládat i další učedníci, kterou si musíme pokládat i my: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“ A díky této Tomášově otázce se nám dostává velkolepé odpovědi. Je to jedna z vět, kterých není v Bibli až tak mnoho, ve kterých mluví Bůh sám o sobě. Začínají slovy: „Já jsem...“, a bez nějakého chození okolo horké kaše jdou přímo k jádru věci a představují nám Boha takového, jaký je.

Na úvod si všimněme, že zde opravdu mluví Bůh. Víme, že toto je pro většinu z nás malá násobilka, ale nikdy neškodí si připomenout, že Ježíš není jen moudrý učitel a ukřižovaný mučedník, ale také Bůh osobně, v lidském těle. Co říká Ježíš, říká sám Bůh. Ježíšovi učedníci si zvykli, že Ježíš často mluvil o svém nebeském Otci. Boha ale nikdy nikdo neviděl, a tak učedník Filip prosí Ježíše: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“ Chtěl vidět Boha, stejně jako moderní lidé často vyžadují nějaký vědecký důkaz, aby uvěřili. A Ježíš mu laskavě odpovídá, že kdo vidí Ježíše, vidí Otce, Ježíš je v Otci a Otec v něm. A pokud je někomu zatežko přijmout tento konstrukt jen na základě slyšení, pokud někdo potřebuje nějaké důkazy, které by tvrzení podepřely, tomu Ježíš dodává: „Nevěříte-li, jen tak věřte aspoň pro ty skutky.“ Ježíšovo poslání bylo mnohem větší, než jen uzdravit několik lidí, poradovat svatební hosty vínem z vody a vzkřísit Lazara z mrtvých. Ale byly to důkazy Ježíšovi Boží moci. A tak věřme tomu, co nám Bůh Ježíšovými ústy o sobě říká, ASPOŇ pro ty skutky. A k těm se ještě vrátím.

V tomto textu se dozvídáme o Bohu, že je Cesta, Pravda a Život. Začnu od konce: Bůh je Život. Bůh je ten, který stvořil život, Bůh sám je živý, Bůh dává našemu životu smysl, Bůh JE život. Poslední dobou jsem strávil dost času nad otázkou, co to vlastně je život. Je to pro mě jeden z důkazů Boží existence: onen život. Život se totiž rodí ze

živého, nikdy nevzniká sám o sobě. Kdyby nebylo živého Boha, který stvořil život tohoto světa, zůstal by náš svět pustý a prázdný, jak čteme v úplně prvním biblickém verši. Zkusme si nasypat někam hromadu písku a pozorovat, za jak dlouho z ní vznikne život. Pravděpodobně si všimneme jen toho, jak se zrnka písku postupně kutálí díky gravitaci dolů, jak hromadu vítr rozfoukává do okolí, ale nikdy, NIKDY, z neživého kamení nevznikne živý organismus. Aspoň ne sám od sebe. V evangeliích ale čteme, že „že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení.“ Logický závěr: Bez živého Boha by nebyl na světě život. Problém ale je, že neexistuje žádná pořádná definice pojmu život. Internetová encyklopedie o něm říká toto:

Z pohledu dnešní vědy je pro definování tvora jako živého třeba, aby splňoval tyto podmínky: schopnost samostatně se rozmnožovat, schopnost pohybu, růstu a příjmu energie. Ovšem tyto podmínky občas nemusí být splněny vždy všechny. Jednotlivé podmínky pro definování živého tvora jsou problematické, protože každá z nich může být splněna jak živým tvorem, tak neživým objektem. Pro každou také platí, že ji nějaký živý tvor nemusí splňovat. Pojem život by snad bylo možno lépe vymezit na základě porovnání objektu, který považujeme za živý, s objektem, který za živý nepovažujeme a zároveň se od prvního neliší ničím jiným než tím, že není živý. Lze tedy porovnat například živou buňku a buňku, která právě ztratila život. U mrtvé buňky nastal jiný směr chemických reakcí, který se od směru reakcí živé buňky liší tím, že není řízený. Řízení procesů je tedy hlavní nutnou podmínkou. Nelze však stále rozhodnout, zda postačující. Pak by totiž bylo nutno atribut života přiznat i jakémukoli technickému zařízení, které tuto podmínku splní. Kdyby se však podařilo laboratorně z neživých látek vytvořit objekt nerozlišitelný od živé buňky, bylo by vhodné mu atribut života také přiznat. Jinak by k nutným podmínkám přibyla i podmínka původu, která není v praxi testovatelná.

Když Bůh o sobě říká, že je život, který je nedefinovatelný, znamená to, že i Bůh je mimo hranice lidských definic. Ačkoliv nemáme přesný vědecký popis života, snad se

shodneme, že jsme živi. A jako křesťané k tomu můžeme dodat: protože nás Bůh, který JE život, oživil.

Bůh je Cesta a Pravda. Dovolím si tyto dvě skutečnosti spojit do jedné, protože spolu neoddělitelně souvisí. To, že je Bůh cesta, souvisí s tím, že svůj život žijeme v čase, že se jedná o dlouhodobý proces, o vývoj, o sběr zkušeností a o rozhodování na křižovatkách cest života. Život není jednorázový moment, a ani setkání s Bohem není jednorázový moment nějakého osvětlení nebo tajemného zasvěcení. Spíše než setkání se hodí výraz putování, protože On nás provází po naší celoživotní cestě. Každý z nás asi ví, jak je cestování krásné, většina lidí by cestování určitě uvedla do výčtu svých zálib. Cesta, kterou má na mysli Ježíš, se trochu liší od obvyklé procházky po lese nebo parku: má svůj cíl. Nejde o cestování samotné, i když cestování životem je samo o sobě fantastické a ohromující, ale cesta životem má svůj směr, svůj začátek i neodvratný konec, svůj cíl. A tím je boží Pravda. To je tvrzení, které zní velkolepě, hluboce, filosofsky, ale těžko si pod ním představíme něco konkrétního. Co je to vlastně ta pravda? „Pravda je shoda skutečnosti s poznáním,“ odpověděl by nám Tomáš Akvinský. Věřil v lidský rozum. Věřil, že člověk je schopen obsáhnout rozumem celou skutečnost. V Bibli je použité slovo *aletheia*, řecky pravda, v původním významu odkrytost, taktéž znamená zjevení, živoucí, existující. Předpokládá spíše to, že na konci cesty dojdeme pravdivého zjevení, že nám bude odkryto vše, nezávisle na tom, kolik jsme toho stihli nebo byli schopni odkrýt sami během cesty života. Že se setkáme tváří v tvář s Pravdou, živoucí a existující.

Upřímně řečeno, neumím si to přesně představit, a předpokládám, že je to vůbec nadlidský úkol. Z pohledu nás, křesťanů tady a teď, je ale důležité toto: naše cesta má i svůj cíl. Vždy, když je vytyčen cíl, je také možné hodnotit, nakolik se nám podařilo k cíli přiblížit. Jistě všichni máme v povědomí, jak se vytyčovaly pětileté plány a o kolik desítek procent se překračovaly. Bratři a sestry, těžko dokážeme překročit Boží plán, těžko jej vůbec dokážeme splnit, ale mějme na paměti, že Bůh je cesta, pravda i život. Že Bůh nám dal život jako on sám je živý, abychom mohli společně jít cestou života až do cíle, k Němu domů, kde je mnoho příbytků.

A teď, na závěr, ještě zpátky k těm skutkům Boží moci. Na začátku jsem říkal, že působí jako důkazy, které činí Boží slova věrohodnými i pro skeptiky. Můžeme si postesknout, že to učedníci v Ježíšově době měli jednodušší. Ježíš z masa a kostí tam byl s nimi a oni na vlastní oči viděli jeho zázraky. Ale co my? Jak můžeme svědčit o Bohu skeptickému světu? Jak se sami nemáme stát skeptiky? Ježíš odpovídá: „Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci.“ Říká nám: já tu sice tělesně nebudu, abych zázraky činil za vás, ale to VY teď budete dělat zázraky, a ještě větší než já! To VY sami budete důkazem Boží existence!

Někdo pochybovačně zakroučí hlavou: Jak já, který bych sám potřeboval pár větších zázraků, aby se můj život dal do pořádku, mám konat zázraky? Jak? Stejně, jako to dělal Ježíš! A Ježíš říká: „Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky.“ Ježíš měl sice skutečné lidské tělo, byl stejným skutečným člověkem, stejně jako my, ale Bůh byl v něm a on byl v Bohu. Nezpíváme i my náhodou v rámci liturgie: „Bůh v nás, a my v Bohu?“ Každý z nás má v sobě Svatého Ducha, a tento Bůh v nás je schopen činit své skutky. Bůh v nás je mocen činit své skutky lásky, milosrdenství, dobroty, štědrosti, ale také zázračně uzdravovat, nebo vyhánět demony. To všechno můžeme my, stejně jako Ježíš, díky tomu, že Bůh je v nás a my jsme v Bohu! A jsem přesvědčen, že i zarytí skeptikové tváří v tvář mocné církvi ucítí Boží přítomnost. Nemyslím mocné církvi ve smyslu světském: s pyšnými kostely, silným vojskem a v ozdobných oblečcích. Myslím církev mocnou Boží mocí, církev štědrá, milosrdná, uzdravující.

Úplným závěrem zmíním ještě Ježíšovo povzbuzení ze závěru dnešního čtení evangelia: „A začkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu. Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním.“ Ježíš nás učí nebát se modlit se. Říká: „Proste v mém jménu a já to učiním!“ A tak odložme naši skepsi a odevzdejme se v modlitbě Ježíšovi:

Bože, prosíme tě o hojnost tvých darů: lásky, dobroty a milosrdenství, o tvoji Božskou moc uzdravování a vyhánění demonů. Prosíme tě ve jménu Ježíše, našeho Pána a Spasitele! Amen!

*Kázání Jakuba Peška o IV. neděli po Velikonocích
22 května 2011 v Husově sboru ve Vršovcích*

PROGRAM NA ČERVEN

2.6.	9 hod.	čtvrtek	vikariátní konference duchovních	divadlo MANA
5.6.	10 hod.	neděle	bohoslužba	slouží H. Zezul- ková
12.6.	8.30 hod.	neděle	sborová snídane	v I. patře
12.6.	10 hod.	neděle	bohoslužba	slouží D. Frýdl, káže A. Frýdlová
17.6.	18.30 hod.	pátek	schůze Rady starších	v sákrstii
19.6.	10 hod.	neděle	bohoslužba	slouží D. Frýdl
23.6.	19 hod.	čtvrtek	Koncert žáků Gymnázia Jana Nerudy	v kostele
24.6.	19 hod.	pátek	Komponovaný večer se Zdeňkem Lukešem o praž- ské sakrální architektuře	v Centru MANA
26.6.	10 hod.	neděle	bohoslužba	slouží D. Frýdl

TERMÍNY SBOROVÝCH DOVOLENÝCH 2011

so 16.7.- so 23.7. Slovensko (místo bude upřesněno) - rodiny se staršími dětmi
so 13.8. - pa 19.8. Železná Ruda - rodiny s mladšími dětmi

KONTAKT

Moskevská 34/967
101 00 Praha 10-Vršovice
e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
e-mail faráře: david.frydl@tiscali.cz
tel.: 271724317 (Farní kancelář)
271726461 byt faráře
731100059 mobil faráře

Centrum MANA
nízkoprahové centrum aktivit
produkce: Jiřina Hůlková, tel. 774941946
www.centrummana.cz
e-mail: info@centrummana.cz
divadlo@centrummana.cz
Prodej vstupenek před začátkem představe-
ní na pokladně divadla.

dopis XI.

Londýn je skutečně obrovský. Pohltí vás a vy jste v něm ztraceni. Jak jsem vzpomínala na tu útulnou Prahu, která je tak akorát na uchopení do dlaně. Londýn vás spolkuje jako jedno velké sousto s dalšími stovkami lidiček. Praha si vás vychutná.

V sobotu jsem se pak vrátila do Ridley Hall, právě na svátek Epifanie (Tří králů). Asi v 5 hodin odpoledne náhle zhasla všechna světla. Výpadek proudu. Lidé nemohli nic dělat. Číst, psát na počítačích seminární práce, poslouchat muziku, jenom mohli být spolu a čekat na světlo. Bylo to velice symbolické. Celá Ridley Hall, všichni studenti museli čekat, až se objeví světlo, v den Eifanie, kdy se třem králům zjevilo světlo, které vyhlíželi.

Se Třemi králi souvisí ještě jeden zážitek. Nedávno jdouc podél řeky Cam, všimla jsem si stromu stojícího před King's Chapel (jedna z nejznámějších Královských kaplí), který svým tvarem připomínal nejprve ukřižovaného Krista a když jste šli dále, postupně se měnil na krále ukazujícího k nebi. Byla jsem tím tak nadšená, že jsem si jej vyfotografovala.

Letošní svátky Epifanie jsem prožila velice intenzivně. Není pozoruhodné, že ti tři králové došli do Betléma se všemi svými dary? Že je neztratili, neprodali, nevyměnili, že se pro ně nestaly takovým břemenem, které by nemohli unést a museli odhodit, že neschovali určitou část pro sebe? Možná si řeknete, ale vždyť oni do Betléma kvůli tomu šli, byli tam Bohem povoláni. Proč by to dělali? To je pravda, ale my jsme se vydali na naši životní pouť, Bůh nás na ni povolal také proto, abychom své dary, které jsme obdrželi, donesli před Pána a obětovali mu je. Ale kolika z nás se právě jeho životní obdarování stane překážkou, která mu zabrání dostat se blíže k Pánu. Naše nadání, popularita, zjev, úspěch, bohatství... Kolik z nás je schová pro sebe, kolik z nás promrhá, kolik nás by je raději vyměnilo za jiné, kolik z nás

ani nepozná, jaké bohatství má a kolik z nás se na ně stane až příliš pyšnými. Ne vždy bylo asi lehké nést dary, ale tři králové uspěli. Kež bychom uspěli i my. Aby se dary nestaly břemeno – to je poselství, které jsem si odnesla z letošních svátků Epifanie.

Vaše Adela

HISTORIE SOCIÁLNÍ PRÁCE V CÍRKVI ČESKOSLOVENSKÉ I.

Budeme-li pátrat po tom, jak byla organizována sociální činnost v Církvi československé od jejího počátku až do 50. let 20. století, narazíme na fascinující skutečnosti. Jestli člověk někdy pochyboval o smyslu této církve, ale i o kvalitě a hloubce jejího učení, pak pohled na její sociální učení a rozsah a nasazení její sociální činnosti může být odpovědí. A v mnohém vysvětluje její řečneme velmi tolerantní postoj k novému režimu po únoru 1948. Teprve až když člověk objeví sociální angažovanost nově vzniklé církve, pochopí i její pozdější postoje. Je pravda, že při určitých jejích aktivitách se už pomalu vytrácely kontury církve, ale pokud byly konány ve snaze přiblížit církev modernímu člověku, pak nelze než je hluboce ocenit.

V DĚJINÁCH CÍRKVE

Kdo byl v centru sociální pomoci v době středověku? Středověká katolická charita byla založena zejména na učení Tomáše Akvinského, kde v centru je láska k Bohu a bližní má být milován pro Boha, nikoliv pro sebe samého. Teopatický charakter sociální služby. To pak ovšem může vést k tomu, že dochází k jistému odosobnění charity.

Dalším znakem je pochopení charity jako záslužného skutku před Bohem, jímž si dárce zajišťuje spasení. Chudé tedy vlastně potřebujeme. Středověk se tedy nesnaží bídu odstranit, zároveň ale toto učení dovedlo středověké almužnictví k tak velikému rozkvětu.

Nejprve je sociální služba soustředěna v rukou biskupa, pak z diecéze do jednotlivých farností a od 8. století v mnišských řádech a v souvislosti se vznikem městské civilizace pak do rukou světských bratrstev. To je první krok k zesvětštění sociální péče, které se v dalších stoletích bude stupňovat. Dva základní obory středověké charity jsou tedy kláštery a nemocnice. Mezi necírkevní patří pak jakési městské korporace pro chudinskou péči. Zajímavá je pak exkurse do husitství, které stavělo na první místo dobrovolnou službu celku. Husitství proto nestačilo pouhé dávání almužny, ale mělo přísné požadavky na celkový postoj člověka ke svému bližnímu. Zdůrazňovali jen konstruktivní pomoc při podporování soc. slabých, proto upřednostňovali dary než peníze. Zejména ženy, které byly s muži zrovnoprávněny, byly na tomto poli velmi aktivní.

V době reformace pak pohled na soc. problematiku ovlivnili oba její čelní představitelé Luther i Kalvín. Luther zbavil dobročinnost její velké středověké motivace (ospravedlnění na základě milosti nikoli skutků) a určil povinnost starat se o chudé světským vrchnostem. Každá městská správa měla zavést pravidelnou chudinskou péči. Na toto učení později navázal pietismus ve své snaze o nalezení nových cest církevní dobročinnosti. V té době katolická církev oficiálně podpořila nauku o záslužnosti dobrých skutků a dala rozkvět katolickým dobročinným organizacím. Kalvínova etika má také teopatický charakter. Bližním se má pomáhat nikoli pro jejich lidskou hodnotu, ale protože v sobě nesou obraz Boha. Protestantismus si tedy zachoval v obou svých směrech teopatický charakter. Na něj pak zejména v anglosaských zemích navázal puritanismus. S nástupem humanismu a jeho vlivu na teologii, humanitářská teologie, se v rámci sociální pomoci od centra pozornosti dostává potřebný člověk, jedná se o tzv. sociopatický charakter sociální služby. Začíná se s odbornou sociální pomocí v různých oblastech: vězeňství, počátky novodobé nemocniční služby, péče o zanedbané děti, ošetřovatelky v rodinách dělníků atd.

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ

Jak se této otázce postavila Církev československá? Znovu byl položen důraz na klíčovou zvěst Ježíšova evangelia o království Božím zde na zemi. To začíná zde a tady, v konkrétních podmínkách zde na zemi. Křesťanství má směřovat k proměně veškerých společenských vztahů a vpsledku tak má vést i k přebudování společenského řádu.

Řešení sociální otázky v duchu Ježíšova evangelia se tak stává součástí samotné otázky náboženské. Třída chudých už nebyla považována za nezbytnou skupinu v organizaci lidské společnosti. Je zde jasný posun od snahy o pouhé odstranění následků chudoby ke snaze o odstranění samotné příčiny. A protože většina sociálních problémů má své kořeny v mravním úpadku, vzala na sebe nová církev úkol vskutku nelehký – mravní obrodu národa skrze své členy. K tomu je povolán každý člen církve a je snaha o co největší zapojení laiků do úkolů církve; důkazem toho jsou tzv. sbory služby.

Bůh v humanitářském pojetí představuje prvního a největšího dobrodince, jemuž se má lidstvo podobat ve svém charitativním zaujetí.

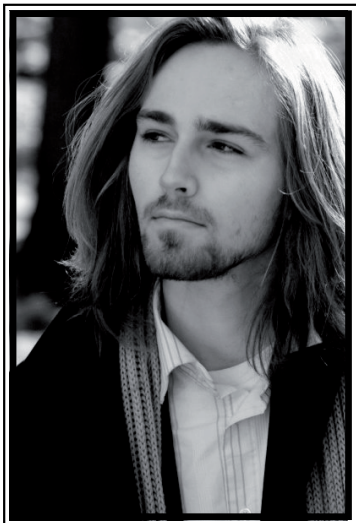
Jestliže skutečné řešení sociální problematiky spočívá v mravní nápravě, v mravní obrodě, ne v pouhé dobročinnosti, potom to znamená, že se tak děje ne v almužnách a soc.ústavech, ale zejm. ve kvalitní výchově. A v otázce výchovy má nezastupitelné místo církev.

Přeskočme nyní pojetí sociální služby v díle zakladatelů ČČS Farského a Stibora a pojďme se podívat na vlastní organizaci sociální práce v ČČS. Onu velikou sociální angažovanost, faktické zapojení většiny členů ovšem pramenilo i z její sociální struktury. Skládala se totiž z nižších společenských vrstev. Dvě její třetiny tvořili dělníci, v ČČS byl téměř o 11% vyšší počet dělníků než odpovídalo průmětu obyvatelstva, menší třetinu pak drobní živnostníci a podnikatelé. Hlavně obyvatelstvo městské a průmyslové, méně venkovské a zemědělské. Ale na základě těchto informací je zase neuvěřitelné jak velké finanční částky se mnohdy na sociální práci v jednotlivých sborech vybraly, navíc když se sbory finančně vyčerpávaly stavbou svých sborů.

*Adela Frýdlová,
pokračování příště*

LIBOR BERGMAN (1986-2011)

A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, přibýtek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“
Zj 21, 3-4

Když jsem s Liborem před několika měsíci poprvé přišel do kontaktu na základě naší předchozí emailové korespondence, nevěděl on o mně, že jsem farářem husitské církve a já nevěděl o něm, že studuje Husitskou fakultu. Obrátil se na produkci Divadla MANA s dotazem na možnost brigády. Domluvili jsme si schůzku, při které až posléze vyplynulo výše řečené. Už na prvním setkání mě zaujala jeho zjevná přemýšlivost, veliký myšlenkový rozhled, ale také tičnost a mírnost. Když jsem pak o něm hovořil ještě tentýž den se svojí ženou, zmínil jsem, že některými rysy ve své tváři mi připomíná podobu Krista, jak ji ztvárňovali na svých obrazech klasičtí mistři, samozřejmě při vědomí, že skutečná tvář Kristova byla nespíš naprosto odlišná od romantizujících představ malířů západní civilizace. Z těch následných nemnohých setkání s Liborem mi v mysli utkvěla jeho již řečená veliká přemýšlivost v kontrastu s poměrně značnou

nepraktičností ve věcech každodenní reality. Byl klasickým prototypem intelektuála, moudrého a vzdělaného člověka, který však v mnoha dalších ohledech zůstává prakticky bezradným. Hovořili jsme o jeho studiu, tématu diplomové práce, o knížkách, které četl, o tom, jak rád hraje na piano, což následně také několikrát předvedl, když usedl za tento nástroj v našem divadle. Mrzí mě, že jsme se v těch několika v podstatě velmi letmých rozhovorech nedostali dál. Několikrát jsem ho zval do našeho církevního shromáždění, když mi asi v polovině března zavolal z metra a následně jsme asi deset – patnáct minut probírali Heideggerovo pojetí Bytí, znovu jsem ho zval, ať za mnou přijde osobně, že s ním rád pohovořím tváří v tvář. Bohužel k tomu nedošlo a tak jsme se ani nemohli dostat dál, aby mi poodhalil i některé odvrácené stavy své mysli. Ani v náznaku se nezmínil o svých depresivních stavech, o boji s alkoholem. Bylo toho málo co jsme si řekli a mnoho zůstalo nevyřčeno. Já i moje okolí jsme vnímali Libora jako člověka, který na druhé působil až zvláštní vyrovnaností, klidem. Vlastně mi na mysl nepřichází ani jeden okamžik, kdy bych si ho pamatoval jinak, než s úsměvem na rtech. Když nyní pohlížím na jeho uzavřený životní příběh a těch několik málo střípků, co o něm vím, nebo jak jsem vnímal jeho přítomnost, nacházím vysvětlení jeho smutného konce v tom, že jeho duše byla nemocná. Jako často trpí člověk tělesným onemocněním, tak stejně časté – a možná i častější, bývají nemoci, týkající se naší psyché – psychiky, tedy duše. Závažnost takové nemoci oproti nemoci těla tkví v tom, že

mnohdy zůstávají okolí skryté. Ten, kdo takovým stavem neprošel, si ani nedovede představit, jak může být těžké najít v sobě sílu jít dál, bojovat každý den sám se sebou a s tím, co člověka vnitřně svírá a ohrožuje. Libor už takovou sílu v sobě nenašel – tak si vysvětlují jeho rozhodnutí, přičemž nám, kteří zůstáváme, nezbyvá nežli jej respektovat a přijmout navzdory bolesti, kterou tváří v tvář tomuto definitivu prožíváme. Jedním z termínů, o kterých měl se mnou Libor řeč po telefonu byl i Heideggerův pojem „dasein“, Patočkou překládaný do češtiny jako „pobyt“. Encyklopedický výklad tohoto pojmu říká, že „Pobyt si sám vždy rozumí ze své existence, z možnosti sebe sama buď sebou samým být, anebo nebyt.“ Libor se ve svém „dasein“ – pobytu zde na zemi rozhodl pro „nebytí“. Chápu to však jako jeho rozhodnutí pro nebytí ve stavu, který přináší člověku trýznivou bolest, přičemž účinná pomoc nás druhých je prakticky neproveditelná nebo za cenu drastické medikamentózní léčby, která utlumuje stupeň vnímání skutečnosti. Dasein však jde dál. Je vlastně spojením bytí s nicotou. To je řečeno jazykem filozofie, kterému Libor tolik rozuměl. Bible to sděluje slovy žalmu 119.: „Jsem na zemi jenom hostem, neukryvej přede mnou svá přikázání. V duši se stravuji touhou po tvých soudech v každé době.“ Anebo na jiném místě: „My jsme před tebou jen hosté a přichozí jako všichni naši otcové. Naše dny na zemi jsou jako stín a naděje není.“ Jako křesťanský kněz, a jako takového mě vnímal i Libor, jsem však přesvědčen, že NADĚJE je. Že je i v tuto chvíli, kdy stojíme nad Liborovým prachem a myslíme na to, že všechno, co jsme s ním prožívali, skončilo. Ano, skončilo, ale ve víře, že Kristus zemřel za nás – za mě i za Libora, můžeme najít novou naději, nejen tak, že to krásné, proč jsme ho milovali, co nám předal, čím nás obohatil zůstává v našich vzpomínkách, ale má to své pokračování u Boha, do jehož náručí Libora svěřujeme. Že Liborův DASEIN – pobyt je v tuto chvíli u Pána, který je Bohem živých a že v Bohu se setkáme s Kristem, který člověka zachraňuje a v něm i s těmi, které jsme my zde na zemi milovali. V Liborově profilu na Facebooku jsem si všiml, že mezi své oblíbené hudební kapely zařadil i americké The Doors. Přicházejí mi proto na mysl zhudebněné verše Jima Morrisona z jeho písňe The End, ve kterých básník, který také procházel podobnými tíživými stavy duše i těla a jeho životní čas byl jen o dva roky delší nežli ten Liborův, předává druhým její tísnivý obraz:

*To je konec, skvělý příteli,
Tobhle je konec, můj jediný příteli, konec
našich promyšlených plánů, konec
naprosto všeho, konec.
Žádná jistota nebo překvapení, konec
Už nikdy ti víc nepohlédnu do očí
Dovedeš si představit, co přijde
Zcela bez hranic a svobodné
V zoufalé potřebě
Ruky nějakého cizince
V zoufalé zemi.*

Věřím, že Kristus zoufalství Liborova pobytu na této zemi nahradil plnou radostí a pokojem v Boží náručí. Odpočinutí lehké ať dá ti Pán, Libore, a paměť nehynoucí ať ti jako světlo jasné plane!

Pohřební kázání pro Libora Bergmana (+25 let) 30.5.2011, Domažlice

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce ČČSH v Praze Vršovických pracuje v současnosti v tomto složení:

Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně

Helena Zezulková (1954)

Oldřich Nováček (1972) – finanční zpravodaj

David Frýdl (1974) – farář

Jakub Pešek (1982)

Šárka Hájková (1950)

VYBRANÉ ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 13. 5. 2011

Sestra revizorka Milada Janatová přednesla informace o hospodaření s finančními prostředky: Každoročně sestavuje bratr farář spolu s pověřeným pracovníkem RS návrh rozpočtu na příští kalendářní rok. Tento návrh je předkládán Výročnímu shromáždění ke schválení a na jeho základě jsou pak přijímány a vydávány finanční prostředky. Všechny výdaje nad 10.000Kč podléhají schválení RS. Takto je zabezpečeno, že rozpočtované částky jsou vydávány v souladu s rozpočtem. Přitom platí, že do částky 10.000 Kč je trvale pověřen bratr farář vydávat prostředky bez předchozího schvalování RS. O obnovení tohoto způsobu disponování s finančními prostředky je RS znovu žádána. RS souhlasí.

Zpráva o provedené roční kontrole hospodaření za rok 2010. Kontroly pokladny. Revize pokladny jsou revizorkou prováděny namátkově. Jsou o nich zhotovovány jednoduché zápisy. Znovu bylo upozorněno na nutnost podepisování PD pokladníkem (br. farář). Proto je pro potřebu podepisování PD v době, kdy je br. farář delší dobu nepřítomen, jmenován br. Svoboda. RS souhlasí.

Věcná kontrola dokladů. Přijaté faktury a příkazy k úhradě jsou podepisovány (od-souhlasovány) k platbě a za správnost ručí bratr farář formou podpisu na soupisu plateb. S touto praxí bylo započato na základě projednání kontrolní zprávy z 15.8.2009. U faktur za investice a opravy jsou faktury kontrolovány pověřeným členem RS, porovnáním vyfakturovaných částek s rozpočtovanou částkou na příslušnou akci, kterou, jak již uvedeno, schválí RS.

Zavádí se nová pravidla pro uvolňování finanční hotovosti z pokladny ve prospěch pořádaných kulturních akcí, a to: bratr farář vyzvedne z pokladny částku potřebnou na nákup formou stálé zálohy. Po uskutečnění akce bude záloha vrácena. RS souhlasí. Na Divadlo Mana získalo o.s. Mana granty ve výši 80 a 40 tisíc Kč. Občanské sdružení za ně hodlá pořídit látkové poutače a žádá RS o schválení jejich umístění. Jednomyslně odsouhlasen poutač na rohu ulic Moskevská a Na Kovárně.

Zapsal Jakub Pešek.

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovických. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.